neceſſariam ad ſaluteꝫ ſi nõ abutatur gratia ſi
bi a deo cõceſſa. ⁊ non opponat obicem ꝑ pec
catum. Sunt ergo q̃dam qui ſub terra abſcon=
dunt talentum. quia ſcꝫ noticiam ſcripture ſa=
cre ⁊ eccleſiaſtice diſcipline ſub ſollicitudĩe ter
renarum occupationum recondunt. vel ſub de
litijs ⁊ pigricia carnis ſue decoquunt. De tali
dicit̃ Ecc̃i. vj. Si vixerit homo multis annis.
⁊ nõ vtatur ſubſtantie ſue. De hoc dicit. Ego
pronuncio ꝙ melior illo ſit abortiuus. Quia
Ecc̃i. xx. dicitur. Sapientia abſcondita ⁊ the
ſaurus inuiſus que vtilitas in vtriſqꝫ? quaſi di
ceret nulla. Et hoc eſt verũ ſed non quantũ ad
ꝓpriam. Theſaurus enĩ inuiſus nõ ſibi ſꝫ alijs
valet. ſcꝫ ſapientia abſconſa valet habẽti quã=
tum ad actus vite contemplatiue. licet non va
leat alijs per opera vite noſtre actiue. vt dicit
Nicolaus de lyra. Secundo ſunt quidã ſapiẽ=
tes ⁊ tamen ſapientie ſubuerſores. quia quic=
quid verbis edificant moribus expugnant. Et
dato ꝙ iterduꝫ edificent ꝓximos. tamen ĩ nul=
lo promouent ſeipſos. Nuꝫ enĩ dicit Ariſ. viij.
de animalib9. ꝙ apes cum fecerint magnã co=
piam mellis in fauis ſuis ſugunt d melle illo et
ſe recreant de eodem. Et ſi non facerent mel il
lud corrumperetur. et de fauis fierent aranee
Sic moraliter perſona eccleſiaſtica habet ma
gnam copiã mellis. id ẽ. ſcientiã ſacre ſcriptu=
re que melli comparatur pſ̃. cxviij. Quã dul=
cia faucib9 meis eloquia tua domine ſup mel
ori meo. neceſſe habet alere ſeipſũ d melle ſuo.
Quod ſi nõ fecerit mel ſuum corrumpet̃. quia
ſcientia in diſplicentiam ⁊ penaꝫ conuerteret̃
⁊ de fauis fierẽt aranee. id ẽ. de habitibus ſci=
entialibus venenoſe curioſitates ⁊ vane. vt di
cere poſſit quiſqꝫ talis cum pſ̃. Tabeſcere feci
ſti ſicut araneam animaꝫ meam. Et in alio pſ̃.
Anni eius ſicut aranee meditabantur vel ope=
rabantur ſm glo. que dicit. Meditabãtur an=
ni. id eſt. operabantur. quia ſine fructu ⁊ vtili=
tate boni operis tranſierunt. Et ideo primo et
principaliter debet litteratus vti ſapientia ſua
aut ſcientia ad deuotionẽ ⁊ recreationeꝫ ꝓpri=
am. ⁊ poſtea ad alienã. Et hoc eſt quod ſignã=
ter dicit Ecc̃s. ij. Hanc ratus ſum partem meã
ſi vterer labore. Dicit enĩ Ariſtoteles. j. de ge
neratione prope finem ꝙ es ⁊ ſtãnum nõ bene
miſcentur ad inuicem. Sed ſicut littere coniũ=
guntur. ⁊ in ore balbutientis vna littera ſonat
⁊ alia euaneſcit. ⁊ es manet. Moraliter es qđ
eſt metallum ſonorum deſignat predicationis
eloquentiam. et es quod apparet argentum ⁊
non eſt ſignificat conuerſationis falſam appa
rentiam. Et iſta duo minis male cõmiſcent̃ in
ꝑſona quacunqꝫ. ⁊ ideo cum ad examen dei ꝑ
uentum fuerit nihil apparebit niſi ſon9 doctri=
ne ſine vtilitate. ſed cũ argento bene miſcetur
es. quia vite claritas ⁊ verbi ſonoroſitas dele
ctabilem efficiunt mixturam. In cuius figura
legitur Exodi. xxv. ꝙ domin9 impleuit beſtel
ſpiritu ſapientie ⁊ omni doctrina ad faciendũ
opus in auro ⁊ argento et ere in omnibus que
requirebãtur ad ſanctuaria templi. Hoc ẽ mo=
ralitatis ꝙ perſona eccleſiaſtica ſemper debet
eſſe inſtructa ꝙ operari ſciat ĩ auro deuote cõ
templationis. argento honeſte conuerſatiõis
⁊ ere ſonoroſe predicationis. Tertio ſunt qui=
dam ſapientes ⁊ ſapientie abuſores. et hi ſunt
homines bene inſtructi. quia ſcientiã applicãt
ad nocenduꝫ. colorant falſa. excuſant menda=
cia. impugnant vera. Et de vnoquoqꝫ tali dici
tur Ecc̃i. xx. Qui multiſ vtitur verbis ledit ani
mam ſuam. Omnes iſti male vtuntur diuitijs
ſapientie. Conſimiliter ⁊ hi qui mendacium ꝓ=
bant ⁊ falſas autoritates allegant ad ꝓpriam
oſtentationem et omnem predicationem diffa=
mãt. Talis ſi querit cum apoſtolo. ij. ad Corĩ.
j. Nunquid leuitate vſus ſum. aut que cogito
ſm carnem cogito vt ſit apud me? Et dico con
fidenter ꝙ talis vtitur leuitate. carnalitate vł
falſitate. Non ſic fecerunt ſancti patres q̃ nos
preceſſerunt. Sed habentes theſauros ſapien
tie ⁊ ſcientie ſancte vixerunt. recte docuerunt
⁊ vera defenſauerũt. ⁊ ideo ꝑticipes facti ſunt
amicitie dei.

De eadem dñica. Sermo ſecundus.

ACceſſerunt ad

ieſũ phariſei ⁊ introgauit eũ vn9 ex il
lis legiſperit9 temptans eũ. magiſter qđ ẽ man
datũ magnũ ĩ lege. Mat. xxij. Experiẽtia quoti= B
diana hacten9 oſtẽdit ꝙ lupi accedũt ad oues
nõ bona ĩtentiõe ſꝫ mala. Malã intẽtionẽ ſuã
ĩ hoc oſtẽdũt. q2 ſi poſſent totũ gregem ouium
dilaniãtꝫ ⁊ occidũt. q2 ſm Ariſ. li. aĩalium tota
natura luporꝫ toti nature ouiũ inſidiatur. Et
idẽ dicit ſe legiſſe ĩ libro quodã. ꝙ cordula fa=
cta de ĩteſtinis lupi adiũcta chorde cithare fa
cte de inteſtinis ouis eam deſtruit ⁊ corrũpit.
Sicut pluma aquile adiuncta plumis colum=
be eas decoriat ⁊ corrodit ſi diu ĩ vno loco di
mittuntur. Spiritualiter q̃dem per lupos ſub
audi ſcribas et phariſeos qui ſemper appare=
bant in veſtimentis ouiũ. id ẽ. blandis verbis
ſed intrinſecus erãt lupi rapaces. Matth. vij
Sed ꝑ oues ĩtellige xp̃m ⁊ diſcipulos. q2 xp̃s
tanꝙ ouis ad occaſionẽ ductus eſt ⁊ non ape=
riẽs os ſuum. Eſa. liij. Iſti igitur rapaces lupi

ſcꝫ phariſei nūꝙ̄ acceſſerunt ad chriſtū bona intentione. ſꝫ ſemꝑ mala. vt vel ſaltem dilacerarent famā eius verbis detractiōis. vel vt q̄rerent occaſionem occiſionis. Nā vt habetur Mat. xv. Acceſſerūt ad eū ab hiɼl'imis ſcribe ⁊ phariſei dicētes. Quare diſcipuli tui trāſgrediūt traditiōes ſenioꝝ. nō eni lauāt man⁹ ſuas cū panē mādu cāt. Ecce q̄lis cā ad eū fuit accedendi vbi inuenerūt occaſionē eū de pctō tranſgreſſiōis arguēdi qui ait. Quis ex vob arguet me de peccato. Joh. viij. q. di. nullus. Et iteꝝ Mat. xv. dr̄ ꝙ acceſſerūt phariſei ⁊ ſaducei tēptātes eū vt ſignū ď celo oſtenderet eis. Quare aūt mala ſꝑ intentione acceſſerūt ad ip̄m cā fuit ꝯtrarietas. qꝛ ſicut lupi ſꝑ ſūt ꝯtrarij ouibus. ſic ⁊ phariſei xp̄o ⁊ diſcipul' ei⁹. iō dixer̄t Sap̄. ij. Circūueniam⁹ iuſtū. q̄m inutilis ē nobis. ⁊ ꝯtrarius ē opibus nr̄is. ⁊ imꝓperat nobis peccata legis. ⁊ diffamat ī nobis peccata diſcipline noſtre. ꝓmittit ſe ſciaꝫ dei habere. filiū dei ſe nominat. fact⁹ eſt nob ī traductiōeꝫ cogitationū noſtraꝝ. grauis ē nob ad videndū. q̄m diſſimilis eſt alijs vita illius. Quare in p̄nti euangelio dr̄. Acceſſerunt ad ip̄m vt temptarent eum. qꝛ acceſſerunt cū multitudine tēptatiue ⁊ doloſe vt ex hoc eū terrerēt ſicut dicit Chryſo. Conuenerūt in vnū phariſei vt multitudine vincerent quē ratiōe ſuꝑare nō poterāt. Jn quo euāgeliſta duo tāgit. Primo acceſſionē ppl'oſam ibi. acceſſerūt ad ieſum. Scd̄o q̄ſtionē frauduloſaꝫ ibi. Jnterrogauit. Quātū ad p̄mnꝫ tāgit acceſſionē ppl'oſam. nā cū multitudine ppl'i acceſſerūt ad ip̄m. vt ſicut dictuꝫ ē ip̄m terrerēt. Sꝫ xp̄s terreri non potuit. qꝛ iuxta verbū ſapientis. Sanitas ē labiū veritatis. firmū eſt in ꝑpetuū. Prouer. xij. Et eſdre
ꝺ iiij. Ueritas oīa vincit. Sꝫ ꝓ inſtructione nr̄a moraliter ē ſciendū in li. de ſpū ⁊ anima parū poſt p̄ncipiū dicit ꝙ anima nobilis eſt creatura. Nāqꝫ dei ciuitas de qua ſɼm pſ̄. Glorioſa dicta ſunt. qꝛ ad imaginem ⁊ ad ſimilitudineꝫ dei facta. Sꝫ qꝛ nll'a ciuitas abſqꝫ ppl'o ē ideo diſponit in ea ꝯditoꝛ nr̄ ppl'm triplicē. videlꝫ ſapiētes ad ꝯſulēdū. milites ad pugnādū. artifices ad miſtrādū. Ciues hui⁹ ciuitat̄ ſunt naturales ⁊ īgeniti aīe vigores quaꝝ diſtīcti ſūt gradus. Alij enim ḡdus ſunt ſuꝑiores. alij medij. ⁊ alij inferiores. Suꝑiores q̄dem ſunt ſenſus ītellectuales Medij ratiōales. Jnfimi ſūt animales cū ſua familia. De hoc populo vide etiaꝫ ſupra ſer. lxxxiij. A. Debet igitur aīa nobilis creatura cū iſto populo accedere ad ieſū duobus pedibus charitat̄. videlꝫ dei ⁊ ꝓximi. Quia ſicut q̄s vno pede non pōt incedere. ſic nec vna charitate pt̄ q̄s ad deum accedere. qꝛ dilectio dei nō pt̄ eſſe ſine dilectiōe ꝓximi. nec ecōuerſo. ſicut teſtat̄ beat⁹ Aug. li. viij. de tri. c. xxxi. Cuꝫ duo ſint p̄cepta charitat̄ dei vicꝫ ⁊ ꝓximi. ꝓ vtroqꝫ vnū nō imerito ponit̄. quia nec de⁹ ſine ꝓximo nec ꝓxim⁹ ſine deo gl'ificari pt̄. Jdeo dicit apl's ad Roma. xiij. Nemini q̄cq̄ debeat̄ niſi vt inuicē diligat̄. Qui eni diligit ꝓximū legē adimpleuit. q. d. Neceſſario p̄ſupponit̄ ꝙ diligat̄ deū. ⁊ ſic ī dilectione dei p̄ſupponit̄ dilectio ꝓximi. Exēplū ponit Aug. Quis enī iniqu⁹ eſt q̄ dicat: Diligo iṗatoꝛē ſꝫ odio legē ei⁹. Jmperatoris lex ē. Mandatum nouū do vobis vt diligatis inuicē. Joh. xiij. Si ergo dicas te deū diligere mādata ei⁹ obſerua. et fratrem tuum dilige. Si autem fratrem tuum odis quomodo deuꝫ diligis cuius mādata ꝯtemnis. Ecce hi duo ſpirituales anime pedes. videlicet charitas dei ⁊ proximi q̄bus ad ieſum accedere potes. Sed diligenter eſt notādū ꝙ ꝑ duo media anima cū ſua fami- J
lia aut populo ad ieſum debet accedere. p̄mo ꝑ aſſiduam peccatoꝝ exploratiōeꝫ. Quia dic̄ Ariſ. in ꝓbleumatibus. Naute cū accedūt ad litus diligenter explorant ꝓfundum. quia ſɼm ipſum nauis profundius aque immergit̄ duꝫ ē ī litore q̄ ī fundo ī medioqꝫ aquaꝝ. Sed q̄d ſpiritualiter ꝑ nautas niſi animas humanas que in nauibus corpoꝝ ferunt aut ducūt ſe ꝑ mare huius mundi periculoſum. Per litus autem intellige chriſtum. qui eſt litus eterne beatitudinis ad quē omnes nitunt̄ ꝑuenire. Cū igitur ad hoc litus accedūt anime humane diligenter debent fundū peccatoꝝ explorare. ď quo profundo dicit ſapiēs Prouer. xviij. Jmpius cum in profundum peccatorū venerit cōtemnit. Glo. omnē correctionē. pene cōminationē. deum vel ſeipſuꝫ. quia pro quolibet dat ſe. vt auar⁹ pro obulo. luxurioſus pro momentanea delectatiōe. Secundo ꝑ timorē ⁊ circūſpectionē. Quia dicit Plini⁹ in hiſto. natura. Accedentibus nauibus ad litus maris maior timor ⁊ circūſpectio erigit̄ ipſis nautis. Cui⁹ ratio ē. qꝛ nauis vt frequēter ꝓpter ꝓfunditatem aquarum circa litus in fundū impingens frangit̄. ⁊ ſic naufragiū cōmittitur. Etiā dicit ph'us in ꝓbleumatib⁹. Accedēs ad litus aliq̄ nauis confeſtim velociuſqꝫ vehitur ad litora. q̄ de litore ad aquam. quia litus eſt naturaliter aque ⁊ eorum que in aqua ſunt attractiuū ⁊ ſic fractio nauis interduꝫ cōmittit̄. Sic moraliter accedentibus nobis ad chriſtū portuꝫ ſalutis ꝑpetue ſemꝑ maior requirit̄ timor ⁊ ꝑſpectio anime noſtre ne offendat oculos maieſtat̄ diuine. Jdeo dic̄ ſapiēs Ecci. ij. Fili accedens ad ſeruitutē dei. Glo. ꝑ ꝯceptū melioris

ꝓpoſiti.ſta in iuſticia.ſcꝫ erga ꝓximū.ꝛ i ti=
more.ſcꝫ erga deuꝫ. Et Iſidorus de ſum .bo=
no dicit. Quāto enim aditus mentis deo vici=
K nioꝛ fuerit.tanto maioꝛ timoꝛ de cauendo ſce=
lere imminebit. Et iſte timoꝛ poteſt dici initia=
lis quo quis timet non ſolum penam.ſed etiaꝫ
a deo ſeparationē.ideo ſemper bon⁹ ē. Et ha=
bet duos oculos ſcꝫ dextruꝫ ꝛ ſiniſtrum. De=
xtro reſpicit ſurſum timēs a deo ſeparari. Si=
niſtro deoꝛſum timēs incurrere penas. Et iſte
ſunt due ale q̄ date ſunt mulieri. ſcꝫ anime ad
volandum in deſertum penitentie. Apoc̄.xij.
Quia predicti duo timoꝛes.videlicet timoꝛ in
ferni ꝛ ſeparatio dei multas faciūt animas ad
chꝛiſtum ꝛ ad penitentiam conuolare. Uel iſte
timoꝛ poteſt dici filialis ꝑ quem anima reddi=
tur abilis ꝛ bene mobilis ad inſpirationes ſpi
rituſſancti.quare per talem timoꝛeꝫ ſe ſpiritui
ſancto omnino ſubijcit ꝛ in nullo repugnat ꝓ=
ut eſt poſſibile in via. Dicit Hugo libꝛo.ij.ō ſa
cra.parte.xij.c.v. De hoc timoꝛe dicit Gilber
tus poꝛritan⁹.q̄ timoꝛ ille filialis niſi amoꝛ eſ
ſe conatur qui iam neſcit officiuꝫ timoꝛis ꝛ pe
ne timoꝛ eſſe deſijt. Sed quia diceret aliq̇s. q̄
eſt vtilitas acceſſionis ad chꝛiſtum? Reſpōde
tur.quia deguſtat anima aerem ſuauitatꝭ ſue.
Quia dicit Ariſtoteles libꝛo ō ꝓbleumatibus
Accedens quis ad parietem in tenebꝛis cū ad
parietem attigerit aere contiguo parietē mox
pꝛeſentat. Cui⁹ ratio eſt.nam inquietioꝛ quod
amodo eſt circa montes. circa litoꝛa et circa
parietes.vt recitat cōmētatoꝛ. Spiritualiter
per parietem ſubaudi chꝛiſti humanitateꝫ.ſub
qua occultata fuit eius diuinitas. Iuxta illud
Cantꝭ.ij. En ipſe ſcꝫ deus ſtat poſt parietē no=
ſtrū.id eſt.humanitateꝫ de carne noſtra aſſum
ptā ſcilꝫ virginis marie glorioſe. Ad hunc pa=
rietem ſcꝫ chꝛiſtū cū ꝑ penitentiam accedim⁹
anime pedibus aerem quotidie ſue natiuitatis
atqꝫ dulcedinis infinite pꝛeſentam⁹. Quod te
ſtatur Alan⁹ in dulcedine anime. Mox enī dū
quis ad chꝛiſtum ſua mente acceſſerit infinitā
eius dulcedineꝫ eternaliter deguſtabit. Et hoc
patet pꝛecipue de beato Aug.qui poſt ↄuerſi=
onis acceſſum ad chꝛiſtuꝫ ſtatim ſentijt dulce
dinem eius.ſicut teſtat̄ in li. Soli. Mox i ipſo
puncto acceſſus de quo mirā ineſtimabilemqꝫ
ſenſi ſapoꝛem refrigerij gaudijqꝫ ſempiterni. ꝛ
L hoc ad ꝑmum. Quantū ad ſecundū tāgit euā=
geliſta q̄ſtioneꝫ fraudulosam cum dicit. Et in=
terrogauit eum vnus ex eis legiſdoctoꝛ tem=
ptans eum. Magiſter quod eſt mādatū maxi=
mū in lege? Naꝫ dicit Chꝛyſo.q̄ dicebant do=
loſe cogitantes.vnus loquatur ꝓ omnibus vt
omnes loquamur ꝑ vnū.vt ſi vnus vincit om=
nes viciſſe videamur. Si autem fuerit vict⁹.ſo
lus videat̄ eſſe ↄfuſus. Sed circa hoc notādū
q̄ſtionē quā fecit i fraudē nos vertere debem⁹
i vtilitatē. Et ꝑmo ſi q̄ramus xp̄m. Magiſter
quod ē mandatū magnū i lege? Rñdere habet
q̄ hoc ē mandatū magnū vt vnū deum ↄfitea=
mur ꝛ credamus. Iuxta illud Deut.iiij. Dñs
ipſe ē de⁹.ꝛ nō eſt ali⁹ ꝑter ipm̄. Sꝫ cōtra hoc
ſunt tria genera hoīuꝫ q̇ nō cōfitent̄ ſꝫ negant
ſe noſſe deū.vt dicit Hol.lec.cliij. Pꝛimi ſunt
auari ꝛ tenaces. Chꝛiſtus enī apparet i foꝛma
pauperis oſtendens indigentiam ꝛ petēs cha
ritatem.ꝛ ipſi pauperem cōtemnūt.non pote=
rūt ſe excuſare. Domine apparuiſti i aliena ef=
figie nō potuimus tuā noticiaꝫ habere. Sciūt
enī q̄ chꝛiſtus in pꝛeſenti tali roba veſtit̄. Iſti
ſunt de quib⁹ dixit xp̄s. Nō poteſtis deo ſerui
re ꝛ mām̄one. Matth.vj. De iſta negatiōe pul
chꝛe ſe excuſat Iob.xxxj. Si.id eſt.nō negaui
quod volebant pauperib⁹. et oculos vidue ex
pectare feci. Sed attēde ſicut iſti negant chꝛi
ſtum modo.ꝛ chꝛiſtus eos negabit i iudicio fu
turo. Mat.xxv. Neſcio vos. Secundo negāt
chꝛiſtum ꝓ̄ſumptuoſi ꝛ audaces. Tales ſunt q̇
ꝓpꝛia foꝛtitudine vel rebus innitentes non re
cōmendant ſe deo.nec diuinum imploꝛant au
xilium.ſicut chꝛiſtus eos docuit. Mat.vj. Et
ne nos inducas in temptationē. Tales ſe inge
runt periculis temptationū. male ſocietati ſe
imiſcēt.ſuſpecta ↄſoꝛtia nō refugiunt. Et ideo
cito cadunt. Hoꝛum figuram geſſit Petrus q̇
pꝛopꝛie infirmitatis ignar⁹ dixit chꝛiſto. Et ſi
opoꝛtuerit me moꝛi tecū nō te negabo Mat.
xxvj. Iſte vero ſe eadem nocte ingerens ma=
le ſocietati curialium ꝛ mulierum chꝛiſtum ter
negauit. Tales ſunt multi iactantes ſe de ca=
ſtitate ꝛ continentia.et alios qui cadunt con=
temnentes.ꝛ ipſimet ex modica temptatione
vexati facilime capiunt̄. Idcirco ſancti viri ſe
quotidie recommendant deo.ſcientes qꝛ diui=
na bonitas eſt ꝛ nō ſua.ſi contra temptatiōes
reſiſtāt. Et ideo ſignāter dic̄ Iob. Si oſculat⁹
ſum manū meā que eſt iniquitas maxima ꝛ ne
gatio ↄtra deū altiſſimū.ꝑtꝫ.c.xxxj. vbi dicit
glo. Oſculari manū ē bonū vel nature vel gr̄e
a deo ↄceſſuꝫ meritꝭ hūanis tribuere. vñ q̇ bo
na opa faciūt ꝛ illa deo nō attribuunt.ſꝫ v̇tuti
naturali ꝛ pꝛudētie ꝓpꝛie. hi deū q̇ ē bonitas
a quo omne bonū deriuat̄ negāt. Tertio ſe ne=
gāt noſſe deuꝫ malicioſi ꝛ fallaces. cuiuſmodi
ſunt falſi teſtes.falſi iudices.falſi aduocati. q̇
ſcien̄ter veritatem negāt q̇ eſt chꝛiſt⁹. Ioh.xvj
Falſi enī teſtes a iudicibus onerant̄ q̄ de ma=
teria de q̄ fit inquiſitio veritatē dicant. fidem
pꝛeſtant ꝛ voluntarie a veritate non recedāt.

ſed interdum recedant a cognita v̾itate. Et ta
les non ſolum chriſtum negant. imo vẽdũt vt
dič glo. Matth. xxvj. Exinde querebãt opor-
tunitatẽ quõ eum traderent. Multi eni hodie
ſunt ꝗ factũ Jude exequunť ⁊ idẽ faciũt. Nam
cũ ꝓ munere falſuꝫ dicunt deum qui veritas ẽ
vendunt. Hoꝝ figurã geſſerũt iudei ꝗbus Pe
trus dicit. Deus glorificauit filiũ ſuum ieſum
chriſtũ quẽ vos quidem tradidiſtis ⁊ negaſtis
ante faciem Pilato iudicante illo dimitti. Ta
les ſunt falſi iudices qui ſcienter veritateꝫ ſub
uertunt ⁊ iudicãt pro muneribꝰ id quod ſciunt
falſum vel pro timore nimis a iuſticia recedũt
ſicut fecit Pilatꝰ qui audito iſto verbo a iude-
is. Si hunc dimittis nõ es amicus ceſaris. ti-
muit. ⁊ a dictamine ꝓprie ꝯſciẽtie receſſit. Se-
cũdo ſi queramus. Quod eſt mãdatũ magnuꝫ
rñdere habet xp̄s ꝙ hoc ẽ. ne nomen dei inua
num piuremus. qꝛ piurus ẽ deteſtãdus ꝓpter
tria. Primo ẽ ꝓditioſus ꝑ infidelitatẽ quo ad
deũ. Dicit eni Robertus Hol. lec. clxvij. ꝙ ꝓ
ditio foret magna ſi ille ꝗ haberet cuſtodiã ſi-
gilli regis ſignaret lr̃aꝫ pactionis quã rex ma
xime deteſtareť. ⁊ ſi hoc faceret d̾ ſigillo pape
eſſet excõmunicatus ipſo facto. ⁊ brachio ſe-
culari tradendus. Nomen dei eſt cõmiſſum no
bis quaſi quoddam ſigillũ ad teſtificandũ ve-
ritatẽ ⁊ ad ꝯfirmandum fidem. Deut. vj. Do-
minũ timebis ⁊ illi ſoli ſeruies. ⁊ ꝑ nomẽ eius
non iurabis. Et ideo dicit apoſtolus ad Heb.
vj. ꝙ omnis ꝯtrouerſie finis ad ꝯfirmationeꝫ
eſt incautũ. Falſitas aũt eſt illud qđ deꝰ ſum-
me odit tanꝙ̃ ſit ꝯtrarium que eſt veritas. Et
ideo qui nomẽ dei ſumit ad ꝯfirmandum falſi-
tatẽ dei ꝓditor eſt. Hoc idem pꝫ ſcđo ſic. qꝛ
qui caſtrũ dñi vel regis ſue fidelitati cõmiſſum
traderet hoſtibꝰ regis proditor regis eẽt. Ca
ſtrum eſt nomẽ dei ad quod refugimus ĩ omni
neceſſitate ⁊ quod inuocamus. Iux̃ illud Pro
uerb. xviij. Turris fortiſſima nomẽ dñi ad ipaꝫ
currit iuſtus ⁊ ſaluabiť. Iſtud caſtꝝ traditur
hoſti qñ demonibus ⁊ malis hoibus et falſis
cõmittiť ad ꝓbationẽ falſitatis. Hoc idem pꝫ
tertio ſic. qꝛ qui dñm ſuũ diffamat malicioſe ⁊
voluerit in crimen ꝓditor eſt ſuus. ſic qui deũ
inducit tãꝙ̃ falſitatis teſtem ⁊ inuoluere nitiť
eũ in crimen et auferre ſibi nomen bonuꝫ quo
vocať. ⁊ eſt ſumma veritas. ergo ꝓditor ſuꝰ eſt
M vnde ꝗ̃tum in eo eſt plus ꝯtemnit xp̄m ꝙ̃ cru-
cifixores eius. Nam ipſi non intulerunt chri
ſto niſi malum pene. ⁊ iſte nitiť eum inuoluere ĩ
malo culpe. Diabolus adiuratus in noīe dei
dicere veritatẽ nõ mentiť. ⁊ cõmuniter. nec ad
dit ſuis mendacijs iuramentum cum ipſe lꝫ ſit
mendax ⁊ pater eius. Joh. viij. Ideo nõ ẽ mi-
rũ ſi deꝰ eius velocẽ vltionẽ ꝑmittit. Malach.
iij. Ero teſtis velox maleficis. adulteris ⁊ per
iurijs. Secũdo piurus eſt ꝑnicioſus ꝑ falſita-
tem quo ad ꝓximũ. Decipit eni iudicẽ. ⁊ ſpoli
at ſuo iure bone fidei poſſeſſorem. ⁊ ideo reſti
tuere teneť. Ideo legiť Joſue. ix. d̾ dono gaba
onitaꝝ qui ſimulantes ſe longe veniſſe obtinu
erũt a filijs iſrael vite ꝓmiſſionem. Hanc autẽ
ꝓmiſſionẽ eis poſtea ſeruauerũt nõ obſtãte eo
rum dolo. Reſeruenť inquit Joſue ⁊ viuant ne
cõtra nos ira conciteť ſi piurauerimꝰ. Tertio
piurus ẽ ꝑnicioſus ꝑ iniꝗtatem quo ad ſeipm̄
Ille eni qui ſcienter piurat manũ libro ſuppo-
nit qua tangit euangeliũ. ⁊ iam diabolo com-
mendat ſe niſi dicat verum. vnde illa manꝰ ef-
ficiť diaboli poſtea. ⁊ manu diabolica ſignat
cibat ⁊ operať. vnde ꝑ iſtam manũ tenet eũ di
abolꝰ donec peniteat. In miſſali v̾o quo iurat
ꝗttuor ſcripta ſunt. Cõſecratio corporis chri
ſti ⁊ ſanguinis eius. ſuffragia ſanctorũ. beati
tudo bonoꝝ. ⁊ damnatio reproboꝝ. Eſt ergo
ſenſus iuramenti ſui. Niſi verum ſit quod iuro
alias me nõ iuuat miſſarũ celebratio. nec ſan-
ctoꝝ depcatio. veniet ſup me reprobatio aut
maledictio reproboruꝫ que poniť Mat. xxv.
Ite maledicti in ignẽ eternum qui paratus eſt
diabolo ⁊ angelis eius. Sup genua flectendo
abrenunciat omnibꝰ bonis greſſibus quos pe
dibus fecit. Propter quod dicitur Eccl̃i. xxiij.
Uir multũ iurans replebiť iniquitate. ⁊ nõ re-
cedit de domo eius plaga. Tertio ſi queramꝰ N
qđ eſt mandatuꝫ magnũ ĩ lege. reſpondere ha
bet chriſtus. Hoc eſt mandatũ magnũ in lege
vt diẽ dominicũ celebriter obſeruem̄. Iux̃ il-
lud Exo. xx. Memento vt diẽ ſabbati ſanctifi
ces. i. ſanctum ⁊ ſacratũ habeas ſm̄ magiſtrũ
in hiſtorijs. Huic ſabbato ſucceſſit ⁊ ſuccedit
dies dñica ĩ noua lege. nõ quidem ex vi prece
pti. ſed inſtitutione eccleſie ⁊ conſuetudine po
puli chriſtiani. Et hoc ꝓpter duo. Primo ꝓpť
beneficiũ creationis ⁊ alias dignitates. ꝗ̃rum
ſunt multe. Prima qꝛ in die dominica creauit
deus celũ ⁊ terrã ⁊ angelos Geñ. j. Secunda
die dominica ſtetit arca Noe poſt diluuiũ ſup
montes armenie Geñ. vij. Tertia quia die illa
eripuit dominus populum iſrael de egypto in
manu potẽti ⁊ brachio excelſo. Exo. ij. Quar
to quia eadeꝫ die pluebat dominus manna de
celo in eſcam filiorum iſrael exiſtentibus in de
ſerto. Quinta quia eadem die chriſtus natus
eſt de virgine Maria. Luce. ij. Sexta qꝛ eadẽ
die baptiſatus eſt in iordine a Johãne. Mat.
iij. Septima xp̄s illa die conuertit aꝗ̃s ĩ vinuꝫ
Joh. ij. Octaua hac die ſatiauit dñs. v. milia
hoiuꝫ de qnqꝫ panibꝰ ⁊ duobꝰ piſcibꝰ. Joh. vj

Nona qꝛ in ipſa dominica honorat⁹ fuit domi
nus palmis. Mat. xxj. Scḋo dñica dies ſuc=
ceſſit ſabbato ꝓpter gaudiū dñice reſurrectio
nis vt dicit Innocēti⁹ de ꝯſe. di. iij. Sabbato
idcirco honoꝛifice celebꝛāda ē a noƀ dies do=
minica. Sꝫ ꝯtingit celebꝛitatē dñice ꝛ aliaruꝫ
feſtiuitatum tranſgredi. pꝛimo naturaliter la=
boꝛando. Contra quod dicit Greg. i regiſtro
In die dominico a laboꝛe terreno ē ceſſanduꝫ
atqꝫ omnino oꝛationibus inſiſtenduꝫ. vt ſi qd
negligentie ꝑ ſex dies agitur ꝑ diē reſurrectio
nis dominice expietur. hec ille. Et quicūqꝫ di=
em dominicū laboꝛe violat moꝛtaliter peccat
niſi in q̄ttuoꝛ caſib⁹. Pꝛimo igitur ꝓpter labo
ris modicitatē q̄ quietem mentis non impedit
Secūdo ꝓpter laboꝛis neceſſitatē. vt in meſſi
bus quando timetur incurſus hoſtium aut in=
undantia pluuiaꝝ ꝛ ſic de alijs. Tertio ꝓpter
publicam vtilitatem. puto cuꝫ quis laboꝛat ꝓ
pōte vel via vel eccleſijs. ita tn̄ ꝗ laboꝛ iſte nō
fiat vſqꝫ ad vltimam fatigationē. ꝛ ꝓpter hoc
diuinum officiū dimittat̃. Quarto ꝓpter pau=
perum vel coꝛdis pietatem. quia licet arare
agrum pauperū vel ſeminare ꝛc̄. Secundo cō
tingit celebꝛitatem trāſgredi iudicialiter iudi=
cādo. Ideo dicitur extra de ferijs ca. conque=
ſtus. Iſte ſunt ferie in quibus a ſtrepitu iudicij
eſt ceſſandum. Natale domini cum ſuis. paſca
pentecoſtes cum eoꝛum octauis. ſeptem die=
bus aſcenſionis cum tribus diebus pꝛeceden=
tibus oēs dies dominici ꝛ feſta pꝛecipua que
coluntur. Dicit enim Guil. in gloſa. ꝗ illis die
bus poteſt ꝓ pace tractari vel ꝓ pace firman=
da iuramentum pꝛeſtari vel agitatione miſera
bilium perſonarum. Ita ḋ alijs mandatis aut
pꝛeceptis. Quare poſſet pꝛedicatoꝛ ſi expedi
re videret.

De adem dñica. Sermo tertius.

Diliges domi

nū deū tuū ex toto coꝛde tuo ꝛ in
tota mente tua. ꝛ in tota aīa tua.
hoc ē maximū ꝛ ꝑmū mandatū. Scḋm aūt eſt
ſimile huic. Diliges ꝓximū tuū ſicut teipſum.
ꝑ Matth. xxij. Hyemali tempoꝛe in domib⁹ no
biliū ignis nūq̄ꝫ extinguitur et hoc ꝓ tanto vt
veniētes hoſpites madefacti aqua vel niuib⁹
calefiant. Moꝛaliter tempus hyemale eſt pꝛe
ſens vita ī qua ſunt homines in frigoꝛe iniqui
tatis vel hyemis. hoc ē abūdātia iniq̄tatis. de
qua Mat. xxiiij. ait dñs. Oꝛate ne fuga vr̄a fi=
at in hyeme. id ē. qn̄ abundantia iniq̄tatis fue
rit. hoc igitur exiſtente in peccatoꝝ coꝛde de=
bet tunc in domibus nobiliū. id eſt. in coꝛdib⁹
fideliū hoīuꝫ ꝛ deuotoꝝ ſemꝑ eſſe ignis chari
tatiu⁹. videlꝫ dei ꝛ ꝓximoꝝ. Quia ibi habitat
pater et filius ꝛ ſpirituſſanctus. ſm illud Joh
xiiij. Ad eū veniemus ꝛ māſionē apud eū faci=
emus. Et ſic ſemꝑ ſpūalis ꝑſona habet̃ ſuper
nutritiōe ignis ſpūalis materialis ī domibus
magnoꝝ. ita ſilr̃ in domo aīe debet aliq̄ vir
tus eſſe ignē charitatis ꝯſeruans. Et hoc figu
ratum eſt Leuit̃. xj. vbi ꝑcepit dñs filijs iſrael
Ignis in altari meo ſemꝑ ardebit quē nutriet
ſacerdos ſubijciens ligna. Spūalit̃ altare dñi
eſt coꝛ hominum deuotoꝝ in quo debet offer=
ri deuotionis holocauſtū. ꝛ in hoc debet ignis
charitatis ſemꝑ ardere ꝑ feruoꝛē dilectiōis quē
nutriet ſacerdos. id ē. ſpūſſanct⁹ q̄ dicit̃ ſacer=
dos. i. ſacra dans. quia dat ſacra dona ſubijci
ens ligna. i. diuina beneficia ꝛ ſanctoꝝ exem=
pla ad dei dilectionē ꝛ ꝓximi inflāmationeꝫ q̄
ſubijcit ſpūſſanctus in altari coꝛdis noſtri no=
bis hoc ad memoꝛiā reducēdo. ſm illud Joh.
xiiij. Spūſſanctus docebit vos oīa. ꝛ ſuggeret
vobis omnia quecunqꝫ dixero vobis. Sic ex=
ponit Nic. de lyra ī glo. moꝛali. Uel ſacerdos
q̄ dr̃ ſacra dans eſt memoꝛia q̄ debet ligna cru
cis ſemꝑ colligere. Naꝫ his lignis optime cō=
ſeruatur charitas chꝛiſti ī coꝛde. Aug. doctoꝛ
glorioſus hec ligna colligebat ſepe memoꝛās
tā paſſionis opus q̄ꝫ alia bona nobis co habita
vt ignē iſtum iugiter mitteret in coꝛde ſuo cuꝫ
dicebat li. ſoli. c. xviij. O ignis q̄ ſemꝑ ardes
ꝛ nūq̄ꝫ extingueris. o amoꝛ qui ſemper ferues
ꝛ nunq̄ꝫ tepeſcis. accende me inquā totum a te
vt te totus diligam ſolus te. Non te amat qui
tecum aliquid amat. Diligaꝫ te domine quoni
am tu pꝛioꝛ dilexiſti me. ꝛ oſtende mihi verum
vt explicem ſigna dilectiōis tue maxime erga
me ꝑ innumera beneficia tua quibus a pꝛinci=
pio educaſti me. poſt beneficium nāqꝫ creatio
nis que in ꝑncipio de nihilo ad imaginē tuam
creaſti honoꝛificās ꝛ exaltās me inter eas cre
aturas q̄s feciſti. ꝛ nobilitans lumine tui vul=
tus quod ſignaſti ſuper luminare coꝛdis mei.
ꝛ ab inſenſibilib⁹ pariter ꝛ ſenſibilibus bꝛutis
me ſecreuiſti. ꝛ paulominus ab angelis minui=
ſti. parum hoc fuit ante conſpectuꝫ bonitatis
tue quando quotidianis et ſingularibus ma=
gniſqꝫ donarijs beneficioꝛum tuoꝛum me ſine
intermiſſione nutrires. ꝛ quaſi filium tuū par=
uulum tenellum vberibus tue conſolatiōis la=
ctaſti ꝛ confoꝛtaſti vt ego totus tibi ſeruirem
Omnia quecunqꝫ feciſti ī meum ſeruitium tra=
didiſti. hec ille. Si hec omnia deuot⁹ homo ſi=
mul colligeret deū ex toto coꝛde diligeret. Iu
xta illud vbū allegatū. Diliges dñm deū tuuꝫ